Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (izba ds. przyjmowania odwołań do rozpoznania)

z dnia 30 stycznia 2023 r.*

Odwołanie – Znak towarowy Unii Europejskiej – Przyjmowanie odwołań do rozpoznania – Artykuł 170b regulaminu postępowania przed Trybunałem – Wniosek wykazujący znaczenie kwestii dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii – Przyjęcie odwołania do rozpoznania

W sprawie C-580/22 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 1 września 2022 r.,

bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH, z siedzibą w Bonn (Niemcy), który reprezentuje T. Wendt, Rechtsanwalt,

wnosząca odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO),

strona pozwana w pierwszej instancji,

Bayerischer Rundfunk, z siedzibą w Monachium (Niemcy),

Hessischer Rundfunk, z siedzibą w Frankfurcie nad Menem (Niemcy),

Mitteldeutscher Rundfunk, z siedzibą w Lipsku (Niemcy),

Norddeutscher Rundfunk, z siedzibą w Hamburgu (Niemcy),

Rundfunk Berlin-Brandenburg, z siedzibą w Berlinie (Niemcy),

Saarländischer Rundfunk, z siedzibą w Saarbrücken (Niemcy),

Südwestrundfunk, z siedzibą w Moguncji (Niemcy),

Westdeutscher Rundfunk Köln, z siedzibą w Kolonii (Niemcy),

Radio Bremen, z siedzibą w Bremie (Niemcy),

* Język postępowania: niemiecki.

interwenienci w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (izba ds. przyjmowania odwołań do rozpoznania)

w składzie: L. Bay Larsen, wiceprezes Trybunału, M. Safjan (sprawozdawca) i N. Jääskinen, sędziowie,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając wniosek sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego G. Pitruzzelli,

wydaje następujące

Postanowienie

1 W odwołaniu spółka bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 czerwca 2022 r., bonnanwalt/EUIPO – Bayerischer Rundfunk i in. (tagesschau) (T-83/20, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem", EU:T:2022:369), w którym Sąd odrzucił jej skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Drugiej Izby Odwoławczej Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) z dnia 12 grudnia 2019 r. (sprawa R 1487/2019-2) dotyczącej postępowania w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia prawa do unijnego znaku towarowego między spółką bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft a interwenientami w pierwszej instancji.

W przedmiocie wniosku o przyjęcie odwołania do rozpoznania

2 Na mocy art. 58a akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku odwołania wniesionego od orzeczenia Sądu dotyczącego decyzji niezależnej izby odwoławczej EUIPO Trybunał decyduje wcześniej o jego przyjęciu do rozpoznania.

3 Na podstawie art. 58a akapit trzeci tego statutu odwołanie przyjmuje się do rozpoznania, w całości lub w części, zgodnie ze szczegółowymi przepisami określonymi w regulaminie postępowania przed Trybunałem, jeżeli występuje w nim kwestia istotna dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii.

4 Zgodnie z brzmieniem art. 170a § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem w sytuacjach, o których mowa w art. 58a akapit pierwszy wspomnianego statutu, wnoszący odwołanie załącza do niego wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania, w którym wyjaśnia, jakiej kwestii istotnej dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii ono dotyczy, i który zawiera wszystkie niezbędne elementy, aby umożliwić Trybunałowi rozstrzygnięcie tego wniosku.

5 Zgodnie z art. 170b §§ 1 i 3 tego regulaminu Trybunał orzeka w przedmiocie wniosku o przyjęcie odwołania do rozpoznania w możliwie najkrótszym czasie postanowieniem z uzasadnieniem.

Argumentacja wnoszącej odwołanie

6 Na poparcie wniosku o przyjęcie odwołania do rozpoznania wnosząca odwołanie podnosi, że odwołanie dotyczy kwestii istotnych dla jedności, spójności i rozwoju prawa Unii.

7 Tak jest w przypadku pierwszej części pierwszego zarzutu odwołania, w której tytułem głównym wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że w pkt 33 i nast. zaskarżonego postanowienia uznał on, iż orzecznictwo Trybunału dotyczące niezależności adwokata względem jego klienta, wynikające w szczególności z wyroku z dnia 24 marca 2022 r., PJ i PC/EUIPO (C-529/18 P i C-531/18 P, EU:C:2022:218), ma zastosowanie również wówczas, gdy klient jest osobą prawną.

8 Posiłkowo w drugiej części zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd powinien był przynajmniej wziąć pod uwagę fakt, iż przewidziane w art. 63 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. 2017, L 154, s. 1) postępowanie w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia prawa do znaku służy interesowi ogólnemu i że interes ten pokrywa się z interesem każdego potencjalnego pełnomocnika, wobec czego adwokat reprezentujący wnioskodawcę ubiegającego się o stwierdzenie wygaśnięcia prawa do znaku działa również w swoim własnym interesie.

9 Drugi zarzut odwołania dotyczy w opinii wnoszącej odwołanie istotnej kwestii, czy przed odrzuceniem skargi lub odwołania jako niedopuszczalnych Sąd jest zobowiązany, w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą praw podstawowych"), zasygnalizować ten fakt zainteresowanej stronie w celu umożliwienia jej zapewnienia sobie należytego zastępstwa procesowego, w przypadku gdy nie jest ona prawidłowo reprezentowana.

Ocena Trybunału

10 Na wstępie należy stwierdzić, że to na wnoszącym odwołanie spoczywa ciężar wykazania, że kwestie podnoszone w odwołaniu są istotne dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii (postanowienie z dnia 10 grudnia 2021 r., EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).

11 Poza tym, jak wynika z art. 58a akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z art. 170a § 1 i art. 170b § 4 zdanie drugie regulaminu postępowania przed Trybunałem, wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania musi zawierać wszystkie niezbędne elementy, aby umożliwić Trybunałowi rozstrzygnięcie w przedmiocie tego wniosku oraz określenie, w przypadku częściowego przyjęcia tego odwołania, zarzutów lub części odwołania, których powinna dotyczyć odpowiedź na odwołanie. Skoro bowiem mechanizm wstępnego przyjmowania odwołań do rozpoznania przewidziany w art. 58a tego statutu ma na celu ograniczenie kontroli sprawowanej przez Trybunał do kwestii istotnych dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii, jedynie zarzuty podnoszące takie kwestie i wykazane przez wnoszącego odwołanie mogą podlegać badaniu przez Trybunał w ramach procedury odwoławczej (postanowienia: z dnia 10 grudnia 2021 r., EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, pkt 21; z dnia 16 listopada 2022 r., EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, pkt 24).

12 Wobec powyższego wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania musi w każdym wypadku w sposób jasny i precyzyjny wskazywać zarzuty, na których odwołanie się opiera, z taką samą precyzją i jasnością określać kwestię prawną podnoszoną w każdym zarzucie, uściślać, czy ta

kwestia jest istotna dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii, i podawać w sposób konkretny powody, dla których wspomniana kwestia jest istotna w świetle przywołanego kryterium. Co się tyczy w szczególności zarzutów odwołania, wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania musi określać przepis prawa Unii lub orzecznictwo, które mogły zostać naruszone przez zaskarżony wyrok lub postanowienie, przedstawiać w sposób zwięzły naruszenie prawa, którego miał się dopuścić Sąd, i wskazywać, w jakiej mierze wpłynęło ono na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku lub postanowieniu. W przypadku gdy podnoszone naruszenie prawa wynika z naruszenia orzecznictwa, wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania powinien przedstawiać w sposób zwięzły, lecz jasny i precyzyjny, po pierwsze, gdzie występuje domniemana sprzeczność, poprzez wskazanie zarówno punktów zaskarżonego wyroku lub postanowienia, które wnoszący odwołanie podważa, jak i punktów orzeczenia Trybunału lub Sądu, które miałyby nie zostać uwzględnione, a po drugie, konkretne powody, dla których taka sprzeczność stanowi kwestię istotną dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii (postanowienie z dnia 10 grudnia 2021 r., EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).

13 W niniejszym wypadku należy stwierdzić w pierwszej kolejności, że wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania wskazuje w sposób precyzyjny i jasny dwa zarzuty oparte, po pierwsze, na błędnym zastosowaniu orzecznictwa Trybunału dotyczącego stosowania art. 19 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a po drugie, na naruszeniu art. 47 karty praw podstawowych.

14 Co się tyczy w drugiej kolejności zarzutu pierwszego, należy zauważyć, że wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania w sposób wystarczający pod względem prawnym wyjaśnia, na czym polega podnoszony błąd wynikający z nieuwzględnienia orzecznictwa, w jakim zakresie ten wskazywany błąd miał wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu, oraz konkretne powody, dla których taki błąd – przy założeniu, że zostanie wykazany – dotyczy kwestii istotnej dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii. Z wniosku tego wynika bowiem, że podnoszony błąd polega na tym, iż orzecznictwo, którego podstawą jest pkt 81 wyroku z dnia 24 marca 2022 r., PJ i PC/EUIPO (C-529/18 P i C-531/18 P, EU:C:2022:218), a zgodnie z którym w sytuacji, w której klient, będący osobą fizyczną, sam jest wspólnikiem i członkiem założycielem kancelarii adwokackiej i może w związku z tym sprawować rzeczywistą kontrolę nad współpracownikiem, należy uznać, że powiązania istniejące między adwokatem współpracownikiem a klientem wspólnikiem są tego rodzaju, że w sposób oczywisty naruszają niezależność adwokata, zostało zastosowane w pkt 33 i nast. zaskarżonego postanowienia w odniesieniu do wnoszącej odwołanie, która jest osobą prawną. Zgodnie z tym wnioskiem jednak, gdyby taki błąd został stwierdzony, skarga do Sądu byłaby dopuszczalna.

15 Zgodnie z ciężarem dowodu, który spoczywa na autorze wniosku o przyjęcie odwołania do rozpoznania, wnoszący odwołanie powinien wykazać, że niezależnie od kwestii prawnych, na które powołuje się w odwołaniu, podnosi on jedną lub kilka kwestii istotnych dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii, przy czym zakres tego kryterium wykracza poza ramy zaskarżonego wyroku, a ostatecznie poza zakres jego odwołania (postanowienie z dnia 16 listopada 2022 r., EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

16 Wykazanie to samo w sobie wymaga ustalenia zarówno istnienia, jak i znaczenia takich kwestii za pomocą konkretnych i swoistych dla danego przypadku dowodów, a nie tylko argumentów o charakterze ogólnym (postanowienie z dnia 16 listopada 2022 r., EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

17 Otóż w niniejszej sprawie, po pierwsze, wnosząca odwołanie wskazuje kwestię podniesioną w zarzucie pierwszym, która polega w istocie na ustaleniu, czy orzecznictwo, którego podstawą jest pkt 81 wyroku z dnia 24 marca 2022 r., PJ i PC/EUIPO (C-529/18 P i C-531/18 P, EU:C:2022:218), dotyczące stosowania art. 19 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, oznacza, że oczywiste naruszenie niezależności adwokata ma miejsce także wtedy, gdy klient jest osobą prawną, a członek zarządu tej osoby prawnej jest właścicielem kancelarii prawnej zatrudniającej adwokata reprezentującego tego klienta.

18 Po drugie, wnosząca odwołanie podkreśla, że kwestia prawna podniesiona w jej zarzucie pierwszym wykracza poza ramy tego odwołania, ponieważ odpowiedź na to pytanie będzie zawierać wskazówki dotyczące reprezentacji klienta, a tym samym dopuszczalności skarg również w dziedzinach innych niż prawo znaków towarowych. W ten sposób wnosząca odwołanie przedstawia konkretne powody, dla których kwestia ta jest istotna z punktu widzenia jedności, spójności i rozwoju prawa Unii.

19 W trzeciej kolejności, co się tyczy kwestii poruszonej w drugim zarzucie odwołania, należy zauważyć, że wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania w sposób wystarczający pod względem prawnym wyjaśnia, na czym polega podnoszony błąd wynikający z nieuwzględnienia orzecznictwa, w jakim zakresie ten wskazywany błąd miał wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu, oraz konkretne powody, dla których taki błąd – przy założeniu, że zostanie wykazany – dotyczy kwestii istotnej dla jedności, spójności lub rozwoju prawa Unii.

20 Z wniosku tego wynika bowiem, że podnoszone naruszenie prawa sprowadza się w istocie do tego, że Sąd nie zasygnalizował wnoszącej odwołanie, że nie była ona prawidłowo reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego w rozumieniu art. 51 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem oraz art. 19 akapity trzeci i czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, oraz że Sąd nie umożliwił jej zapewnienia sobie należytego zastępstwa procesowego. Ponadto wnosząca odwołanie wyjaśnia w sposób wystarczający pod względem prawnym, że okoliczność, iż przed stwierdzeniem niedopuszczalności jej skargi Sąd nie umożliwił jej zmiany pełnomocnika w odpowiednim czasie, miała wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu. W przeciwnym wypadku wnosząca odwołanie miałaby bowiem możliwość uniknięcia uznania jej skargi za niedopuszczalną.

21 Wreszcie, po pierwsze, skarżąca wskazuje kwestię podniesioną w zarzucie drugim, która polega w istocie na ustaleniu, czy w przypadku gdy strona nie jest zdaniem Sądu należycie reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego w rozumieniu art. 51 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem w związku z art. 19 akapity trzeci i czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, art. 47 karty praw podstawowych wymaga, by przed wydaniem orzeczenia oddalającego skargę Sąd zawiadomił tę stronę o tej sytuacji w należyty sposób i umożliwił jej zapewnienie sobie należytego zastępstwa procesowego. Po drugie, z wniosku o dopuszczenie odwołania do rozpoznania wynika, że znaczenie ewentualnego obowiązku umożliwienia skarżącemu przez Sąd zmiany pełnomocnika przed stwierdzeniem niedopuszczalności jego skargi wykracza poza ramy samego zaskarżonego postanowienia. W tym względzie należy zauważyć, że taka kwestia nie jest związana z konkretną dziedziną prawa Unii, lecz dotyczy wszelkiego rodzaju postępowań prowadzonych przed Sądem, w których obowiązuje przymus adwokacko-radcowski w rozumieniu art. 19 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z art. 53 akapit pierwszy tego statutu.

22 W świetle argumentów przedstawionych przez wnoszącą odwołanie rozpatrywany tu wniosek o dopuszczenie odwołania do rozpoznania wykazuje w sposób wystarczający pod względem prawnym, że odwołanie dotyczy kwestii istotnych dla jedności, spójności i rozwoju prawa Unii.

23 Mając powyższe na uwadze, odwołanie należy przyjąć do rozpoznania w całości.

W przedmiocie kosztów

24 Zgodnie z art. 170b § 4 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie zostanie przyjęte do rozpoznania w całości lub w części zgodnie z kryteriami określonymi w art. 58a akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, postępowanie toczy się zgodnie z art. 171–190a tego regulaminu.

25 Zgodnie z art. 137 regulaminu postępowania, który znajduje zastosowanie do postępowania odwoławczego na mocy art. 184 § 1 tego regulaminu, o kosztach rozstrzyga się w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie.

26 Ponieważ wniosek o przyjęcie odwołania do rozpoznania został uwzględniony, rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (izba ds. przyjmowania odwołań do rozpoznania) postanawia, co następuje:

1) Odwołanie zostaje przyjęte do rozpoznania.

2) Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Podpisy